

Lucian Croitoru, consilier guvernator BNR

“Clicile antreprenori de carton-politicieni au acaparat economia”

Criza din România este rezultatul eșecului guvernelor din ultimii 20 de ani de a instaura capitalismul, modelul original de Dâmbovița permițând acapararea timpurie a economiei de către clicile antreprenori de carton - politicieni, spune într-un comentariu recent Lucian Croitoru, consilier guvernator BNR. Analiza pornește de la întrebarea dacă vom reuși să facem din capitalism noua normalitate, răspunsul fiind că, în general în lume, soluția la problemele economice și sociale este refacerea capitalismului, în timp ce pentru România provocarea este chiar instaurarea acestuia și transformarea lui în noua normalitate. Treptat, economia a tins să fie capturată de cei care au înțeles cum pot exploata reglementarea neadecvată și distorsiunile din structura stimulentei. Mai mult, garanția implicită a statului a făcut posibil ca unii să-și asume riscuri care le-au adus lor profituri și contribuabililor pierderi. Nu capitalismul e vinovat, ci clicile care au confiscat parțial economia. Și în România, clicile au capturat economia încă din '89, apreciază Croitoru, convins că actuala criză de la noi este în primul rând expresia eșecului guvernelor de a instaura capitalismul. Amintind că economia de piață se bazează pe principiul că oamenii care reușesc sunt liberi să ia profiturile, iar cei care fac pierderi să plătească, autorul precizează că

suntem departe de aceste principii. Cauza? Prea mulți antreprenori “de carton”, conectați la fondurile bugetare, mare parte dintre ei, clienți politici. Și comentatorul amintește că proverbul “spune-mi cu cine umbli ca să-ți spun cine ești” funcționează și în varianta “spune-mi cine este la putere ca să-ți spun cine câștigă licitațiile pentru proiectele finanțate din bani publici”. Așa că antreprenorii “de carton” nici nu evaluează și nici nu-și asumă vreun risc. Chiar

dacă plătește cu întârziere, bugetul tot plătește și dă bani cât să acopere și perioada de întârziere. Această dobândă implicită este inflaționistă.

Un alt aspect analizat de Lucian Croitoru este “discursul anti-capitalist” de astăzi:

“Când ascuți discursurile anti-capitaliste îți dai seama că virulența apare în legătură cu favorurile pe care politicienii la putere le acordă unor oameni de afaceri, în schimbul voturilor. Furia populară este implicit generată de clicile economice, dar se îndreaptă explicit contra capitalismului. Virulența anti-capitalistă apare la cei care confundă capitalismul cu corupția“. Capitalismul are nevoie atât de libera inițiativă, cât și de stat. Libera întreprindere oferă bunurile private, iar statul pe cele publice. Pentru a minimiza fluctuațiile și inegalitatea veniturilor, capitalismul are nevoie de reguli și de politici macroeconomice bune. Acestea sunt bunuri publice și sunt responsabilitatea statului. Concluzia analizei lui Lucian Croitoru este următoarea: la noi, sistemul economic construit începând din 1990 a fost în mod eronat denumit capitalism, iar românii au trăit cea mai mare iluzie colectivă; punerea capitalismului la locul său rămâne însă o provocare. Dar ar reuși un guvern care și-ar asuma deschis acest obiectiv să învingă clicile economice din România?

Dan Marian